Nazwisko ORZECHOWSKI

Imiona Stefan **Pseudonim** .....

Z domu .....

Data urodzenia 27.08.1904 **Miejscowość, kraj** Łódź

Data śmierci 13.06.2002r. **Miejscowość, kraj** USA

Lat życia 97

Adres cmentarza cmentarz Weterański w Amerykańskiej Częstochowie

Źródła: „Weteran" (nr. 983 (styczeń 2003r.)

.....

.....

Archiwum Osobowe Emigracji im. B. Jeżewskiego Biblioteka Polska POSK w Londynie.

Zawód ..... **Tytuły naukowe** .....

Rodzaj wojska ..... **Stopień wojskowy** .....

Odznaczenia .....

.....

.....

ŚP.
ppłk.
STEFAN ORZECHOWSKI



W wieku 97 lat odszedł od nas śp. Stefan Orzechowski, członek Placówki 210 SWAP w Clearwater na Florydzie.

Kol. Orzechowski urodził się w Łodzi 27 sierpnia 1904 r., jako syn Stanisława (technika włókienniczego) i Julianny z Jankowskich. W 1923 r ukończył gimnazjum handlowe w Łodzi. Jako uczeń należał do Związku Harcerstwa Polskiego, gdzie był drużynowym i grał w piłkę nożną w Harcerskim Klubie Sportowym. Powołany do wojska w 1924 r. ukończył szkołę podchorążych rezerwy w Skierniewicach, a po roku mianowany został podporucznikiem rezerwy.

W 1926 r. podjął pracę w Izbie Skarbowej w Łodzi w oddziale bilansowym, równocześnie rozpoczął studia na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Społecznych w Wolnej Wszechnicy Warszawskiej, Oddział w Łodzi. Po studiach, w roku 1929 ożenił się z Mirosławą Kowalską i przeszedł z Izby Skarbowej do przemysłu elektromaszynowego, do firmy Elektrobudowa S.A. Prowadził statystykę kosztów budowy maszyn (silników i transformatorów), a od 1935 r. był szefem sprzedaży w tejże firmie. Tu pracował do wybuchu wojny w 1939 r.

Wojna zastała go w 4 batalionie strzelców 10 Dywizji Piechoty, który rozbity w czasie walk, został wycofa-

„Weteran" nr. 983
Styczeń 2003

ny z resztką żołnierzy w rejon Modlina, a potem Brześcia nad Bugiem, gdzie z wycofanych oddziałów miała być organizowana obrona wzdłuż Wisły i Sanu. Do żadnej obrony jednak nie doszło, gdyż od wschodu nastąpiła agresja wojsk sowieckich, a oddziały polskie otrzymały rozkaz nie wszczynania walk z Sowietami. W nocy z 17/18 września oddział w którym służył por. Orzechowski dostał się do niewoli sowieckiej. Ukrywszy swój stopień oficerski dostał się do obozu jenieckiego dla szeregowych polskich żołnierzy w Bolszoje Zaporoże na Ukrainie, skąd trafił do karnego obozu w Kotłasie nad północną Dźwiną blisko koła polarnego, gdzie katorżniczo pracował przy wyrębie tajgi i budowie linii kolejowej. Żyjąc w tak nieludzkich warunkach był już bliski śmierci, gdy nadeszła tzw. amnestia, na mocy której został zwolniony z łagru i udał się do formującej się Armii Polskiej pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Po dotarciu 6 września 1941 r. do Tatiszczewa otrzymał przydział do 5 Kresowej Dywizji Piechoty, z którą odbył ogromną wedrówkę przez ZSRR, Iran, Irak, Syrię, Palestynę, Egipt, a następnie wojenną kampanię we Włoszech, m.in. uczestnicząc w bitwie pod Monte Cassino, operacji adriatyckiej i w walkach o Bolonię.

Swoją służbę wojskową zakończył w Wielkiej Brytanii 27 marca 1947 w stopniu kapitana. W grudniu 1948 r. z żoną i córką wyemigrował do Argentyny, gdzie po opanowaniu języka hiszpańskiego dostał pracę w dziale kosztów we włoskiej firmie Hydroelectronic Plant, budującej tamy na górskich rzekach w Andach. Po 16 latach pobytu w Argentynie na skutek pogarszającej się sytuacji ekonomicznej tego kraju, Stanisław Orzechowski zdecydował się w 1967 roku na emigrację (w ślad za córką) do Stanów Zjednoczonych. Początkowo pracował jako księgowy w Filadelfii, PA i w Morris Plains, NJ. Następnie przez trzydzieści lat, aż do śmierci, pracował jako "financial advisor", tj. doradca finansowy w klinice lekarskiej prowadzonej na Florydzie przez jego córkę Jadwigę i zięcia.

Mając 94 lata napisał i wydał książkę pt. "Historia walk 5 Kresowej Dywizji Piechoty" (Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 1998), zawierającą wiele wątków autobiograficznych.

W 2000 r. na mocy ustawy Sejmu RP otrzymał od władz polskich awans na stopień podpułkownika, oraz odznaczenie Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

Śp. Stefan Orzechowski odznaczony był orderem Virtuti Militari (za Bolonię), Krzyżem Walecznych (za Adriatyk i Anconę), krzyżem Monte Cassino, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, oraz odznaczeniami zagranicznymi: 1939-45 Star, Italy Star, Defence Medal, Croce al Valor Militare.

Ze Stowarzyszeniem Weteranów Armii Polskiej w Ameryce Stefan Orzechowski związał się stosunkowo późno, bowiem dopiero w marcu 2000 roku wstąpił do Placówki 210 SWAP w Clearwater na Florydzie, do której należał do ostatnich swoich dni. Zmarł 13 czerwca 2002 w szpitalu w Brandon, FL. Pochowany został na cmentarzu weterańskim w Amerykańskiej Częstochowie w Doylestown, PA.

Cześć Jego Pamięci!